

[Fischer]

ger som Nelson Mandela og andre, således at det sorte flertal kan blive deltagere i den politiske beslutningsproces på linje med de hvide og de farvede. Det sorte flertal må selv afgøre, hvem dets ledere skal være. Det skal vi ikke forsøge at definere. Vi skal derimod være åbne over for alle, der deltager i den politiske proces frem mod flertalsstyre og over for dem alle give udtryk for vores støtte til en fredelig overgang til sort flertalsstyre.

Det er klart, at vi i den konservative folke­tingsgruppe ser det som et vigtigt mål, at et kommende flertalsstyre i Sydafrika bliver et frit Sydafrika og ikke et nyt totalitært samfund.

Nogle vil måske tvivle på den fredelige løsnings vej. Vi finder imidlertid, at det pres, der nu fra en lang række demokratiske landes side i den vestlige verden lægges på Sydafrika, er et vigtigt bidrag. Flere og flere hvide i Sydafrika erkender behovet for helt åbne forhandlinger, hvilket mødet i Lusaka for nylig mellem sydafrikanske forretningsfolk og ANC var et udtryk for.

Den danske sanktionspolitik, som regeringens beslutningsforslag tilkendegiver, vil betyde dansk virkeliggørelse af et forstærket nordisk pres mod Pretoria. Det fællesnordiske må stå i centrum. Ensidige danske initiativer forekommer ikke hensigtsmæssige, især hvis de bringer os i et misforhold til vore nærmeste internationale partnere.

Vi stræber efter bred enighed i folketinget om denne linje, og afstanden mellem regeringen, socialdemokratiet og det radikale venstre er vel ikke større, end at en sådan enighed bør kunne opnås.

Jeg ser ingen fornuft i at bore i forskelle i denne debat. Tværtimod gælder det om at nå til enighed. Dansk Afrikapolitik, der er splittet, er til grin. Det gælder forhåbentlig også formen for en øget dansk indsats til fordel for ofrene for apartheid.

SFs og VS' forslag om totalt eksport- og importstop har et urealistisk skær over sig. Det gælder også forslaget vedrørende kul. Først ville SF skaffe os engelske kul. Nu er det blevet til kinesiske kul. Ja men engelsk og kinesisk energi er da bare helt fint, det er helt i orden, men det praktiske bør også være i orden, hr. Riishøj, herunder et rimeligt hensyn til økonomien, og økonomien, må man sige, sætter SF sig som sædvanlig ud over med sine forslag.

For så vidt angår øget hjælp til Afrika, herunder til landene i det sydlige Afrika, deler vi den bekymring, der fra alle sider udtrykkes for det afrikanske folks store lidelser og problemer. Men det gælder ikke alene SADCC-landene, frontlinjestaterne. Det gælder også folk i Etiopien, i Sudan og i flere af de hårdt ramte ørkenlande.

Danmark har allerede ydet meget. Vi skal yde mere endnu. De afrikanske problemer vokser ildevarslende, men det kan ikke forekomme rimeligt på forhånd at afskære os fra at benytte en vis del af stigningen i u-lands­hjælpen til efter fornøden omtanke også at hjælpe mennesker i Asien og Latinamerika, hvor nøden både kan have et akut og et permanent præg på samme måde som i Afrika. Jeg vil gerne forhandle om denne problemstilling og gerne på en måde, så dansk bistand bliver et så direkte og effektivt bidrag som overhovedet muligt til dem, der har hjælp behov.

Bjørn Elmquist (V):

Masser af steder i verden sker der menneskerettighedskrænkelser, alt for mange steder, det er vi helt på det rene med i venstre, og det sker også på alvorligste vis i lande tæt på os. Men som det er blevet fastslået under debatten for et øjeblik siden i kraft af de korte bemærkninger, er situationen i Sydafrika helt speciel, og derfor er der en helt berettiget anledning til, at vi giver de menneskerettighedskrænkelser og de problemer, der eksisterer i Sydafrika, en speciel behandling. Det er det eneste sted i verden, hvor forskels­behandling af befolkningsgrupper opdelt i racer er skrevet ind i selve grundloven. Det ønsker jeg at slå fast ved starten af mit indlæg. Det grundlæggende princip »one man – one vote«, én stemme til hvert menneske, gælder ikke i Sydafrika.

Når vi oven i det lægger de masser af tilfælde af ulighed, overgreb, brutalitet fra det herskende hvide mindretals side i Sydafrika mod de farvede og helt specielt mod de sorte blandt de farvede, kan ingen være i tvivl om, at situationen er alvorlig. Den har været under udvikling igennem flere år, og det er på den baggrund, Danmark gennem disse år har været med helt i front med hensyn til pres, sanktioner og initiativer mod apartheidregimet i Sydafrika, hidtil med en ganske bred